

Rijn- en Kennemerlandse Mare

De **Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV)** is een landelijke vereniging met 24 regionale afdelingen.

Voor de **afdeling RIJNLAND en KENNEMERLAND** gelden onderstaande postcodes, maar uit het hele land kunnen mensen lid worden van de afdeling.

Onze regio: 2170-2182 (Sassenheim, Lisse, Hillegom), 2200-2259 (Katwijk, Noordwijk, Rijnsburg, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Wassenaar), 2300-2399 (Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp, Warmond, Roelofarendsveen, Zoeterwoude, Hazerswoude), 2400-2439 (Alphen a/d Rijn, Bodegraven, Nieuwkoop), 2442-2489 (Ter Aar, Aarlanderveen, Zwammerdam), 2500-2529 ('s-Gravenhage Centrum, Laakkwartier), 2560-2599 ('s-Gravenhage Segbroek, Zuiderpark, Scheveningen, Haagse Hout annex Mariahoeve) en 2730-2739 (Benthuizen).

1940-1949 (Beverwijk, Wijk aan Zee), 1960-1969 (Heemskerk), 1950-2082 (gemeente Velsen: Velsen-Noord, Velsen-Zuid, IJmuiden, Driehuis, Santpoort-Noord, Santpoort-Zuid, Velserbroek), 2000-3180 (gemeente Haarlem en Haarlemmermeer: Haarlem, Spaarndam, Haarlemmerliede, Hoofddorp, Zwaanshoek, Vijfhuizen, Cruquius, Boesingheliede, Beinsdorp, Nieuw Vennep, Burgerveen, Leimuiderbrug, Weteringbrug, Abbenes, Buitenkaag, Lisserbroek, Rozenburg), 2040-2042, 2116 (gemeente Zandvoort: Zandvoort en Bentveld), 2050/2051, 2060/2061, 2110/2111, 2114, 2120/2121 (gemeente Bloemendaal: Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout, Vogelenzang, Bennebroek), 2101-2106 (Heemstede).

Het lidmaatschap van de NGV, waarbij u de gedrukte versie van het tijdschrift Gens Nostra ontvangt, is € 56,- per jaar. Het digitale lidmaatschap kent een lagere contributie van € 45,-. Voor meer informatie, aanmelden en wijzigingen doorgeven kunt u uitsluitend terecht bij de landelijke centrale:

- op de website www.ngv.nl of ledenadministratie@ngv.nl
- of per post naar NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik.

Meer informatie over afdeling Rijnland en Kennemerland kunt u vinden op <https://www.ngv-afdelingen.nl/ryn/>

Adres verenigingscentrum: Kosterijland 3-5, 3980 CB Bunnik.

Openingstijden: woensdag op afspraak, elke 1^e en 3^e donderdag en 2^e zaterdag van de maand van 10-16 uur, behalve op feestdagen.

Voor informatie of vragen per e-mail info@ngv.nl

Afdeling Rijnland en Kennemerland / jrg. 31 / nr. 91 / januari 2026

Inhoudsopgave	Pag.
Een heel nieuw jaar!	3
Activiteiten van de afdeling	5
- Afdelingsavonden	5
- Voorouderspreekuur in Oegstgeest en Haarlem	8
- Lustrumviering NGV – 80 jaar	8
Verhalenboek Rijnland en Kennemerland dl 3	9
Haarlemse 'doodsbriefjes'	9
Verslag lezing 'Zoeken in de gegevens van FamilySearch'	10
Historicidagen in Leiden; Toekomst van de geschiedenis	10
Nieuwe leden stellen zich voor	11
Verslag lezing 'Misdaad en straf in een Hollandse stad; Haarlem	14
Voorouderspreekuur in de regio	15
Cursusaanbod komende periode	15
De ouders van Jan Michielse van Gulik	16
NGV-evenement 2025: foto's	23
Verslag lezing: Vastlopers en droogkokers	25
NGV-cadeaubon. Geef een jaarlidmaatschap cadeau.	26
Pieterella Wassenaar, een kind geboren in een hooybarg	27
Wetenswaardigheden:	32
- Familiegesciedenis en Oral History	32
- Paleografiecursussen gestopt bij Haags Gemeentearchief	32
- Website 'watstaatdaer.nl'	32
- Belasting betalen voor helmgras in Voorhout	32
- Tentoonstelling en boek in Noord-Hollands archief	33
- Denk mee over de inrichting publieksruimte ELO	33

NGV-Evenement 27-9-2025. Hooglandse kerk. Foto: Henriette Adema.

Een heel nieuw jaar!

Als aftrap van deze eerste Mare in het nieuwe jaar wil ik al onze leden, erfgoedinstellingen en historische verenigingen in Rijnland en Kennemerland een heel voorspoedig 2026 wensen - en alle nieuwe leden van harte welkom bij onze vereniging! Hoewel we als bestuur in de komende periode een keer apart gaan zitten om plannen te maken, zijn er van de kant van het bestuur sowieso ambities om in het nieuwe jaar te verwezenlijken:

1. *De band met de regio Kennemerland verder versterken.* Omdat ons nieuwe bestuurslid Henriette Adema kan terugvallen op een eerder netwerk, gaat zij een plan maken om deze doelstelling te realiseren. Daarbij hopen we dat de verwante organisaties in deze regio Henriette spontaan suggesties doen. Het bestuur als geheel gaat het plan vertalen in gespreide activiteiten.
2. *Nog meer leden!* Rond de jaarwisseling was het aantal nieuwe leden in evenwicht met het aantal dat verhuisd of ons ontvallen is. We willen echter naar een duidelijke plus. Gewoon omdat we samen sterk zijn. Daarom vroeg ik u rond de kerst om eens een lidmaatschap cadeau te doen. Op pagina 26 leest u hoe u een cadeau-lidmaatschap kunt organiseren. Als ik in deze Mare op pagina 11 tot en met 13 het enthousiasme lees van onze nieuwe leden Annemarie Berkhout en Rob Boxhoorn, word ik helemaal blij. Juist ook vanwege het onderzoek dat zij doen.
3. *Onze leden kwalitatief nog beter faciliteren.* Dan denk ik aan kennisoverdracht tijdens de voorouderspreekuren of via berichtgeving in de Mare en onze Nieuwsbrieven. Om met Harmen Snel te spreken op pagina 25 en 26, het ultieme doel is om alle vastlopers en droogkokers op te lossen. Op pagina 8 leest u de zakelijke informatie over de voorouderspreekuren en op pagina 9 over het beschikbaar komen van Haarlemse doodsbriefjes. Op pagina 15 ziet ons cursusaanbod voor komende periode.
4. *De Mare inhoudelijk nog aantrekkelijker maken.* Naast onze avonden in Oegstgeest, draait onze afdeling zeker ook op de Mare. Het bestuur denkt daarbij aan genealogische artikelen van leden, zoals het interessante

artikel van Lizette Wassenaar op de pagina's 27-32 over een '*in een hooybarg geboren kind*'. Ook het artikel van Michaël Boers over de ouders van Jan Michielse van Gulik wil ik in dit verband expliciet noemen. Naast het verhaal zelf beschrijft Michaël ook hoe hij het heeft onderzocht en geeft daarbij tips aan onze lezers. Graag delen we ook andere tips in de Mare met onze leden. En ja, uiteindelijk hopen we dat iedereen zo vordert dat er in 2027 weer een verhalenboek gepubliceerd kan worden, zie pagina 9.

Als ik op pagina 32 lees dat het Haags gemeentearchief is gestopt met het verzorgen van cursussen paleografie, vind ik dat jammer. Er wordt verwezen naar het Huygens Instituut en open source software. Zelf heb ik afgelopen periode met één van onze leden een cursus paleografie bij Erfgoed Leiden in het Gravensteen gevolgd. Tegen de toelichting en uitleg van docent Joris van Maanen kan geen softwareprogramma op. Hoe dicht kun je bij je voorouders komen als je zelf hun teksten kunt ontleden. Hoewel ik niet weet wanneer het ELO weer gelegenheid heeft om een dergelijke cursus te geven, heb ik een voorstel. Zouden we met de afdeling een paleografiegroepje kunnen vormen om elkaar met vragen en vastlopers van advies te voorzien? Ik stel me daar iets organisch bij voor door bijvoorbeeld een app-groep of mailgroep te maken. Niet verplichtend, maar een flexibel platform waarin leden kunnen sparren. Eventueel zouden we via Teams kunnen kennismaken of elkaar soms ontmoeten. Voorwaarde voor deelname is een zekere basisleesvaardigheid. Wilt u mij mailen (voorzitter-ryn@ngv.nl) als u ideeën heeft of zou willen participeren?

Omdat we een vereniging van en voor leden zijn, nodigt het bestuur u sowieso uit om suggesties voor onze afdeling te doen. Na een jaar waarin we met veel succes een landelijk evenement hebben georganiseerd, is er weer gelegenheid om de dienstverlening aan onze (nieuwe) leden te onderstrepen. Zoals ik al eerder zei en schreef, we willen met elkaar een community van enthousiaste genealogen vormen.

Overigens, we zijn ook jarig! Op pagina 8 lees u over de 80^e verjaardag van de NGV en de ledenbijeenkomst in Mauritzkazerne in Ede op 11 april. We hopen als afdeling met een groot aantal leden de verjaardag mee te kunnen vieren. Gaat u met ons mee en noteert u de datum alvast?

Namens het bestuur,
Ab Stikkelorum.
voorzitter

Activiteiten van de afdeling

Het bestuur van de afdeling Rijnland en Kennemerland organiseert verschillende activiteiten. U bent daarbij van harte welkom. Natuurlijk mag u ook uw burens, vrienden en kennissen, die geen lid zijn van onze vereniging, meenemen.

Afdelingsavonden

Voorafgaand aan elke lezing is er een **inloop** met:

- Mogelijkheid tot stellen van vragen aan bestuursleden, nader in te gaan op vragen of wensen die u heeft t.a.v. het opzoeken van gegevens of gebruik van genealogische computerprogramma's, vragen over oud schrift en natuurlijk NGV-leden ontmoeten met dezelfde passie.
- U kunt uw boeken en/of tijdschriften brengen voor de leestafel [mits het geschiedenis, genealogie of topografie betreft] en zelf ook boeken en/of tijdschriften uitzoeken vanaf de leestafel om mee te nemen.

De bijeenkomsten worden gehouden in de 'Kleine zaal' van het **Dorpscentrum, Lijtweg 9, 2341 HA Oegstgeest**. De toegang is gratis.

De zaal is open vanaf 19.15 uur.

Het gebouw is goed rolstoeltoegankelijk. Koffie en thee is verkrijgbaar in de hal. Betaling graag via pin, maar contant kan ook.

De 'Kleine zaal' bevindt zich vlak naast de ingang. Naast de bar hangt een scherm waarop informatie staat over de lezing mocht er ter plekke iets gewijzigd zijn. Parkeergelegenheid – bij het naastgelegen winkelcentrum – is ruim en gratis. Meerdere bussen vanaf station Leiden Centraal gaan die kant op, ook rond 22.00 uur weer terug naar het station, zie www.9292.nl.

Streamen van lezingen S*

Mocht het niet lukken om aanwezig te zijn bij de lezingen dan kunt u het vaak ook thuis volgen via streaming. In uitgave 85 staat stap voor stap vermeld hoe u dat kunt realiseren. Dit geldt alleen voor lezingen gemarkeerd met een **S***. Vaak wordt een bevestiging en link naar de streaming gegeven via de nieuwsbrief. De link kunt u ook vinden via NGV-academie op de website van de NGV.

Dinsdag 17 februari 2026 S*

Inloop: 19.15 - 20.00 uur (met mogelijkheid tot vragen stellen)
Start avond 20.00 - 22.00 uur

Onderwerp: **Tussen rebellie en rechtspraak - levens aan de rafelranden van de geschiedenis**

Spreker: Tanja Wassenberg is cultuurhistoricus en gespecialiseerd in vergeten levens uit het verleden. Ze brengt mensen tot leven die vaak buiten de schijnwerpers bleven, maar die juist veel te vertellen hebben over hun tijd.

Kwaadaardig – een etiket vol moreel oordeel en sociale veroordeling. Maar wie bepaalt dat? En wat blijft er over als je voorbij dat oordeel kijkt? In *Quaataardige vrouwen in de achttiende eeuw. Rebelse zielen: van slachtoffer tot dader* reconstrueert cultuurhistoricus Tanja Wassenberg de levens van vrouwen die terechtkwamen in rechtbanken, kerkers, schandpalen en tuchthuizen.

Het gaat om vrouwen die moorden pleegden, bedrogen, zich verzetten – en soms gewoon geen lieverdjes waren. Velen groeiden op in armoede of beklemmende familieomstandigheden, met nauwelijks ruimte om te ontsnappen. Anderen kozen bewust voor conflict, grensoverschrijding, hebzucht en eigen belang. Hun levensverhalen zijn rauw, menselijk en herkenbaar, en werpen licht op moraal, rechtspraak en overleven in een tijd vol sociale veranderingen.

In deze lezing worden de morele schaduwzones en schrijnende keuzes zichtbaar van vrouwen die zich – gewild of ongewild – buiten de regels plaatsten. Aan de hand van archiefstukken en persoonlijke verhalen werpt Tanja Wassenberg een nieuw licht op de complexiteit van vrouwelijk handelen in een tijd van grote maatschappelijke veranderingen. Ze toont hoe dun de lijn was tussen overleven en misdaad, tussen moreel falen en verzet, en maakt duidelijk waarom juist ook de minder fraaie kanten van het verleden onmisbaar zijn voor ons begrip van familiegeschiedenis. Een lezing die schuurt en prikkelt.

Tanja zal op deze avond enkele boeken meenemen.

Zaterdagmiddag 17 maart 2026

Inloop: 19.15 - 20.00 uur (met mogelijkheid tot vragen stellen)

Lezing 20.00 - 22.00 uur

Onderwerp: **Probook**

Spreker: Izo Hoytink

Op deze avond zal Izo Hoytink, directeur van Probook, ons bijpraten over de *ins* en *outs* van de mogelijkheden bij Probook. Probook is een boekbinderij in Utrecht die gespecialiseerd is in het drukken en inbinden van kwalitatief hoogwaardige boeken, vaak in een kleine oplage. Die boeken zijn daarmee

uitermate geschikt voor het delen van familiegeschiedenis. Onlangs was hij verhinderd de stand te bemannen tijdens ons Evenement Familiegeschiedenis. Maar op deze avond kunt u alle vragen aan hem stellen die u wilt. Om te weten wat er leeft onder onze leden wil dhr. Hoytink graag alvast enkele vragen van u ontvangen. Deze vragen kunt u nu al sturen naar redactie-ryn@ngv.nl. Uw vragen zullen worden doorgestuurd naar Probook.

Dinsdag 21 april 2026

Inloop: 19.15 – 20.00 uur (met mogelijkheid tot vragen stellen)
Start avond 20.00 – 22.00 uur
Onderwerp Oproep aan leden iets over eigen onderzoek te vertellen
Ledenvergadering vanaf 21.30 uur.

We vertellen graag over ons onderzoek naar familiegeschiedenis. Op deze avond geven we aan onze leden de gelegenheid om iets te vertellen over het eigen onderzoek of over een ander onderwerp dat te maken heeft met genealogie. Dat kan een programma zijn, een website of iets anders. We delen onze ervaringen immers graag met anderen en ieder heeft wel iets leuks, bijzonders, opvallends, vastloper of anders speciaals wat leuk is om naar voren te brengen. We kijken uit naar een leuke, interactieve avond.

Ieder krijgt de gelegenheid een presentatie te geven van ca. 10 tot 15 minuten en mag zich vóór 1 april aanmelden bij redactie-ryn@ngv.nl. Wij zorgen voor een laptop, maar mocht er meer nodig zijn dan graag tevoren aangeven.

In het ontmoetingscentrum De Schakel,
Pijnboomstraat 17, 2023 VN te **Haarlem**.

Dinsdag 19 mei 2026

Inloop: 19.15 – 20.00 uur (met mogelijkheid tot vragen stellen)
Start avond 20.00 – 22.00 uur
Onderwerp: Het onderwerp volgt later via de nieuwsbrief

Door minder goede wifi-verbinding in De Schakel is het streamen vanaf deze locatie lastig gebleken.

Voorouderspreekuur in Oegstgeest en Haarlem

Op de voorouderspreekuren is iedereen van harte welkom met vragen met betrekking tot genealogie, zowel leden als niet-leden.

Wilt u beginnen met onderzoek naar uw voorouders en weet u niet hoe dat moet? Bent u vastgelopen met uw onderzoek of tijdens het onderzoek zijn verschillende vragen ontstaan? Op het voorouderspreekuur treft u enkele bestuursleden die met u zullen meedenken. Wij helpen u graag met uw vragen over stamboomonderzoek en familiegeschiedenis.

In Oegstgeest doen wij dit in samenwerking met vrijwilligers van Historische vereniging Oud-Oegstgeest. Deze samenwerking resulteert erin dat het voorouderspreekuur in Oegstgeest vanaf 3 januari 2026 wordt omgedoopt in 'Historisch café'.

Historisch café Oegstgeest

Waar: Openbare bibliotheek, Lange Voort 2 T,
2341KA Oegstgeest

Data: Elke **1e zaterdag** van de maand: 7 febr., 7 mrt,
4 april, 2 mei, 6 juni.

Tijd: 10.30 tot 12.30 uur

Voorouderspreekuur Haarlem:

Waar: Noord-Hollands archief, Jansstraat 40,
2011RX Haarlem

Data: Elke **3e zaterdag** van de maand: 17 jan, 21 febr.,
21 mrt, 18 april, 16 mei.

Tijd: 10.00 – 13.00 uur

Heeft u wat ingewikkelde vragen dan kunt dit tevoren doorgeven aan Cees Jan van den Hoek: penningmeester-ryn@ngv.nl

Lustrumviering NGV - 80 jaar

We hebben net ons eigen evenement achter de rug, maar een volgende komt er alweer aan; 80 jaar NGV. Viert U het ook mee op 11 april in Ede? De Mauritskazerne ligt vlakbij het station, maar er is ook voldoende parkeermogelijkheid. Het programma voor de lustrumviering op zaterdag 11 april 2026 in Ede is grotendeels rond. Voor het amusementsgedeelte is de lustrumcommissie nog op zoek naar lachwekkende voorvallen die leden bij het familieonderzoek zijn tegengekomen. Denk hierbij aan uitspraken, opschriften en misverstanden. Zo mogelijk met een bijpassende foto of afbeelding. Kijk nog

eens goed of je iets te bieden hebt. Ongetwijfeld is dat zo. Iets gevonden, stuur dan een mailtje naar secretaris@ngv.nl. Aanmelden voor de dag is wel verplicht.

Verhalenboek Rijnland en Kennemerland, deel 3

Het verhalenboek deel 2 is goed ontvangen en vele boeken hebben inmiddels al hun weg gevonden. Natuurlijk kunt u er altijd nog een bestellen bij Cees Jan van den Hoek penningmeester-ryn@ngv.nl voor 25,- en portokosten of meenemen op een lezingenavond.

Tevens willen we hierbij alweer een oproep doen voor een bijdrage aan een volgende uitgave in 2027. Er zijn, tot onze verrassing, nu alweer twee verhalen ingeleverd voor deze uitgave. Graag zien we natuurlijk ook verhalen binnenkomen over vrouwen. Zij maken immers voor de helft deel uit van onze geschiedenis. 2026 is gereserveerd voor de uitgave van een bronnenboek.

Haarlemse 'doodsbriefjes'

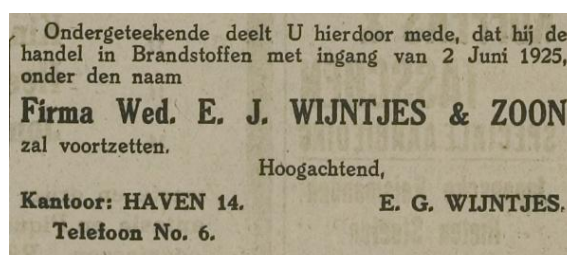
Historici onderzoeken Haarlemse 'doodsbriefjes'

Waarom overleden de vroegere inwoners van Haarlem? Dat onderzoekt een team van historici en burgerwetenschappers op basis van tienduizenden 'doodsbriefjes'. In Nederland wordt sinds 1865 bij elk overlijden vastgelegd wat de doodsoorzaak is.

"Het is geen vrolijk onderwerp", beaamt Jan Kruidhof. Maar het is zonde om het er daarom niet over te hebben. De tienduizenden, met de hand ingevulde briefjes worden door vrijwilligers bestudeerd en in spreadsheets verwerkt. Dat maakt de gegevens doorzoekbaar, waardoor je er talloze nieuwe onderzoeken op kunt loslaten. Voor de steden Amsterdam en Maastricht is dit eerder al gedaan. Zo bleek dat het aantal gevallen van zuigelingensterfte in Amsterdam erg sterk verschilt ten opzichte van Maastricht. In het noordwesten van het land neemt de zuigelingensterfte al vanaf ongeveer 1870 af, terwijl dat in Maastricht bijvoorbeeld pas echt vanaf 1915 gebeurt.

De scans zullen door het archief beschikbaar worden gesteld. Als alles is verwerkt en geverifieerd door de universiteiten, gaat de grote dataset naar het Noord-Hollands Archief. Daar kan elke liefhebber erin spitten. In het onderzoek zullen ook de oorlogsjaren worden meegenomen.

Leidsch Nieuwsblad
29-5-1925

Verslag lezing 'Zoeken in de gegevens van FamilySearch'

Door Ank Poland

Oegstgeest 18-11-2025

Vol verwachting klopte ons hart, want wie maakt er geen gebruik van de website van Family Search. De een vaker, de ander soms.

Voorzitter Ab vertelde na de opening, dat de onlangs uitgebrachte verhalenbundel deel 2 en tevens de door Michael Boers beschikbaar gestelde transcriptie van de Haarlemse puiboeckjes (1756-1811) aanwezig zijn voor liefhebbers. Daarna gaf hij het woord aan Yvonne Bosch.

De enthousiaste spreekster vertelde over het uiteindelijke doel van de organisatie: Het creëren van een enkele stamboom van de mensheid. Daarvoor stelt Family Search (FS) gedigitaliseerde historische documenten ter beschikking met als doel een wereldwijde stamboom. FS vergemakkelijkt zo de wereldwijde contacten. Enkele mijlpalen zijn: in 1938 gestart met 1 camera, de lancering van de website in 1999 en de afronding van de digitalisering in 2022. De indexering startte in 2017 en gebeurt nu met hulp van AI. Dat gaat veel sneller. De website wordt maandelijks bezocht door 39,62 miljoen bezoekers. Inmiddels bestaat er ook een mobiele app 'Meedoen', waarmee je jouw eigen gegevens kunt toevoegen en publiceren op de site van FS. Tevens kun je 'herinneringen' over voorouders plaatsen op een app. Yvonne vertelt als laatste over RootsTech; een jaarlijks terugkerend 3-daags congres voor familiegeschiedenis.

Behalve het congres is alles gratis toegankelijk. Terugkijkend is het jammer dat het via de website zoeken van bronnen en voorouders zelf niet aan de orde is gekomen. Voor typisch genealogische vragen werd verwezen naar de Family Search organisatie.

Historicidagen in Leiden; Toekomst van de geschiedenis

De Historicidagen zijn een initiatief van KNHG, de beroepsorganisatie van Nederlandse historici, en worden in 2026 samen met de Universiteit Leiden georganiseerd in Leiden.

Het thema van deze editie is: Toekomst van Geschiedenis. Begin december 2025 opent de inzendingstermijn voor het indienen van voorstellen. De Oproep tot bijdragen is alvast gepubliceerd. Indienen kan tot 1 februari 2026.

De Historicidagen in Leiden op 27, 28 en 29 augustus 2026 verbinden allen die beroepsmatig met het verleden bezig zijn: docenten, studenten, medewerkers van archieven, musea en andere erfgoedinstellingen, zelfstandig ondernemers, onderzoekers en andere (kunst)historische professionals.

Home - Historicidagen 2026

Nieuwe leden stellen zich voor

Door: Ank Poland

Kennismaken met Annemarie Berkhout

Toen Annemarie Berkhout uit Noordwijk een paar jaar geleden *My Heritage* ontdekte, begon ze heel enthousiast aan haar speurtocht naar haar familiewortels. Ze vond meteen al erg veel en speurde digitaal door totdat ze contact opnam met haar oom van wie zij wist dat hij al vele jaren eerder letterlijk in de archieven was te vinden. Van hem leerde zij hoe je met aktes omgaat, gegevens opzoekt en vastlegt.

En Annemarie begon weer helemaal opnieuw. Haar naam Berkhout kan niet gerelateerd worden aan het plaatsje Berkhout in Noord-Holland, maar kwam omstreeks 1600 al voor in Vlaardingen. Er zijn in deze familielijn wel meubelmakers te vinden, maar het is (nog) niet vast te stellen of het misschien iets te maken had met berkenhout? Maar het zou een leuk aanknopingspunt kunnen zijn in een verdere zoektocht.

Wat Annemarie zo aantrekt in genealogie is het puzzelen, de leuke vondsten die je tegenkomt en dan een verhaal zien ontstaan terwijl je bezig bent. Je blijft erover nadenken; hoe was dat vroeger en hoe deden zij dat toen? Langzamerhand krijgt dat verhaal dan steeds verder vorm. En hoe lang het ook geleden is, het is allemaal familie en zonder hun keuzes had ze hier niet gezeten. Maar de geschiedenis krijgt ook echt persoonlijke betekenis. Websites en boeken komen daar zeker bij te pas.

Boeiende vondsten werden vooral ontdekt aan haar moederskant. Toen ze daar eenmaal mee begon was zij echt niet meer te stuiten, want daar werd het pas echt interessant.

Annemarie heeft daarbij veel gehad aan Facebook-pagina van de NGV. Op elke vraag die ze stelde, kreeg ze antwoorden die haar echt verder hielpen. Dat werd voor haar de reden om lid te worden van de NGV.

Als voorvader ontdekte zij bijvoorbeeld Benjamin David Grenzbach uit Kaliningrad. Deze bootsman reisde vanuit Pilau naar Workum, waar hij de Friese tapster Ybeltje Joekes Stellema ontmoette. Zij trouwden, verhuisden naar Amsterdam en kregen veel kinderen. Hij overlijdt 14 jaar later op het schip 'De Admiraal de Ruiter' dat onderweg was van of naar Nederlands-Indië. Ybeltje blijft achter met haar kinderen en moet overleven in Amsterdam. Dat doet ze vermoedelijk in de textielindustrie in Amsterdam, ze woont namelijk in de buurt het Hekelveld. Op 81-jarige leeftijd overlijdt ze uiteindelijk in Workum, in het huis van haar broer. Zij heeft dan haar echtgenoot en al haar kinderen overleefd. Dat is al een indrukwekkend verhaal op zich.

Dan ontdekt zij ook haar voorvader Willem Plantjé die in Leiden schrobbelaar is.

Alleen dat is al boeiend; ze heeft jarenlang in Leiden gewoond waar ze talloze malen over de Langegracht fietste. Daar, vlakbij de Houtmarkt en de Verversbrug, blijkt een Marijtje van der Biesen te hebben gewoond. Zij trouwt met Guillaume Plantier, die in Leiden is ingeschreven als Willem Plantjé.

Schets voor de gebrandschilderde ramen voor de Lakenhal in O.I. inkt.
Het keuren, verkopen en verzenden van het laken.
Isaac Claesz. van Swanenburgh. 1602. ELO.

Maar hij kwam uit Bremen en was geboren in Nîmes. Opmerkelijk! Een Hugenoot? Ja! Guillaume is de zoon van Jacques Plantier uit Nîmes in Frankrijk en Marie Clapier uit Mentoulles, Noord Italië. In die bergstreek is Annemarie notabene jarenlang op vakantie geweest! Er ontvouwt zich een fascinerende geschiedenis die wordt getekend door ellende, tegenslag en hoop. Marie en Jacques trouwen na hun zware reis als vluchtelingen in Bremen. Al snel komen er kinderen en het lijkt allemaal wat tot rust te komen. Maar Guillaume vertrekt omstreeks 1720 uit Bremen nadat werkelijk zijn hele familie binnen een week is overleden aan de pest. En zo komt hij aan in Leiden, wellicht aangetrokken door de lakenindustrie en ontmoet daar Marijtje. Annemarie verdiept zich in de geschiedenis van de Franse godsdienstoorlogen en de Hugenoten en trekt meteen de vergelijking met de huidige vluchtelingen.

En zo reis je dan stilletjes aan de eigen eettafel de wereld rond, terwijl het buiten winterd. Want dat is het wel, een hobby waar vooral in de winter meer tijd voor is. En Annemarie heeft nog veel te ontdekken en veel te weinig tijd. Tijdens het gesprek komt Delpher ter sprake en de verschillende wildcards die het digitaal zoeken vergemakkelijken. Ik vermoed dat ze meteen weer aan de slag is gegaan toen de deur achter mij dichtviel.

Succes met jouw speurtocht Annemarie!

Kennismaken met Rob Boxhoorn

Jaren geleden was Rob al in de archieven te vinden. Zijn schoonvader bleek een enthousiaste amateur genealoog en dat vlammetje sloeg aan bij Rob. Maar andere dingen vroegen steeds meer aandacht totdat een poosje geleden het vlammetje weer werd aangewakkerd. Rob heeft zich inmiddels aangemeld voor de cursus genealogie in Oegstgeest en hoopt daar een stukje op weg te komen met al zijn vragen. Want vele vragen en puzzels zijn er al. En hulp kan hij wel gebruiken. Dat was ook zijn drijfveer om lid te worden van de NGV.

Zijn voorouders komen vooral uit de regio Rotterdam waar zijn zeer vroeg gestorven opa havenarbeider was. Maar zou die familie kunnen zijn van Anna Boxhoorn, die hij op een schilderij in het Mauritshuis tegenkwam? Vast niet, maar toch.... Natuurlijk heeft hij alle data nodig van zijn voorouders en hij is al aardig op weg. Al in de 16^e eeuw verbleven zij in Rotterdam, maar het gaat Rob vooral voor de verhalen daaromheen. Wie waren zij, hoe leefden zij en welke verrassingen hebben zij voor hem in petto? Het programma *Verborgene Verleden* heeft hem ook wel getriggerd om weer op zoek te gaan. Maar waar vind je die verhalen, welke archieven zijn er en waar kun je die vinden?

Via de sociale media kwam hij in contact met een ver familielid (dochter van de zuster van zijn oma) die al wat over haar familie had opgeschreven. Daar had ze een boekje van laten maken dat uiteraard meteen werd besteld. Hij las hoe zijn grootmoeder al jong haar man verloor en achterbleef met vier kleine kinderen. Zij werd door de kerk gekoppeld aan een weduwnaar met twee (verwaarloosde) kinderen. Maar met haar goede hart besloot zij te trouwen met deze man. Er werden nog drie kinderen geboren in dit gezin, waar niemand het gemakkelijk zal hebben gehad. En dat was ook nog in de crisistijd. Toch was zijn oma een ontzettend lief mens die hier nooit over sprak. Maar beslist fijn dat iemand dit heeft opgeschreven!

Dat vindt Rob ook belangrijk; zijn kennis en ervaringen overdragen aan nakomelingen. De familie verhalen zijn belangrijk. Zijn zoon laat zich ook wel graag informeren daarover.

In de nalatenschap van zijn vader vond hij een dik album met vele foto's. Zijn vader was zeevarend marineman en naast meerdere foto's van schepen waren daar vele omgevingsfoto's van. Ook Rob is officier bij de koninklijke Marine geweest, maar dan in de medische dienst. Hij beseft het belang van dit album voor de Marine en op een paar foto's na schonk hij dit waardevolle album aan het Marine museum in Den Helder.

Zijn moederskant is bekend met de naam Lutter. Haar voorvader kwam in de 17^e eeuw vanuit Potsdam naar Rotterdam. Dat zal anders zoeken zijn dan in de Nederlandse archieven. En er was ook een broer van zijn moeder die bij de Marine werkte. Hij zat op een onderzeeboot in oorlogstijd (1940) maar daar werd op een gegeven moment, na een patrouille, niets meer van vernomen. De Marine is nog steeds op zoek naar de verblijfplaats van deze onderzeeboot (O13).

Rob heeft veel zin om aan de cursus te beginnen zodat hij meer handvatten krijgt om te zoeken in alle schatkamers met geheimen over zijn familie.

HR. MS. O 13 Afbeelding Wikipedia
Vermist sinds 25 juni 1940

Verslag lezing:

Misdaad en straf in een Hollandse stad; Haarlem 1245-1811

Door Henriette Adema

Haarlem 16-12-2025

In deze lezing schetste de spreker, dhr. Maarten Müller de situatie rondom misdaad en straffen vanaf de late middeleeuwen tot 1615, hoe het stadsbestuur van Haarlem, de graaf van Holland en later de Staten van Holland reageerden en anticipeerden op verschillende vormen van criminaliteit. In tegenstelling tot wat veel mensen verwachten werden er in die tijd weinig gruwelijke verminkende straffen uitgedeeld en ook het aantal executies was laag. De spreker gaf daarbij overzichten met aantallen om zijn betoog te ondersteunen.

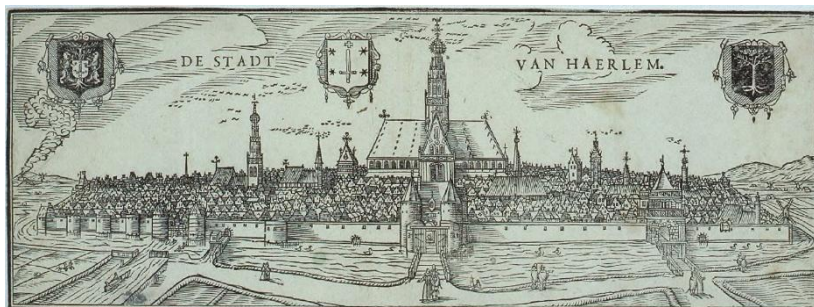
Bij zijn onderzoek maakte dhr. Müller onder andere gebruik van de bewaarde rekeningen van de Haarlemse schouten en het vonnissenregister: Register van Criminele Sententien (1432-1470) allen aanwezig in het Noord Hollands Archief (NHA). Conclusie was dat in Haarlem milder gestraft werd dan in steden zoals Gouda en Alkmaar.

De spreker vervolgde zijn verhaal met een inkijkje in studies in de Cultuur en Antropologische wetenschap, waarbij men probeerde te verklaren hoe 'groepsvorming' zoals gilden, buurten, klooster ervoor zorgden dat mensen voor elkaar op kwamen en elkaar controleerden. En ook evolutionaire-psychologische benadering van criminaliteit kwam aan de orde, waarin men concludeerde dat sociaal gedrag in de mens zit en niet van bovenaf hoeft te worden opgelegd. De spreker waagde zich ook nog aan uitspraken over de verschillen tussen mannen en vrouwen waar het gaat om misdaad en straf, vrouwen gebruiken minder geweld en agressie en werden bij een begane misdaad ook milder gestraft.

Een grote rol bij misdaad, criminaliteit en gewelddadig gedrag door de eeuwen heen heeft de alcohol gespeeld (en dat is heden ten dage nog zo).

De spreker heeft al meer geschreven over het onderwerp misdaad en straffen, het onderzoeken van strafrecht in grote steden kost volgens de spreker veel tijd maar is een interessante bezigheid. De schrijver/spreker ontdekte ook dat er in de loop der eeuwen weinig illustraties zijn te vinden over onthoofdingen en andere straffen, kennelijk was dat geen geliefd onderwerp voor schilders en tekenaars. Een interessante lezing waarin crimineel gedrag vanuit verschillende disciplines belicht werd.

Noordelijke stadswal
Haarlem
1596 Houtsneede
Maker onbekend.
Beeldbank NH-archief

Voorouderspreekuur in de regio

NGV-afdeling Delfland:

Elke 2^e woensdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur in:

Stadsarchief Delft, Gantel 21, 2635 DP Den Hoorn.

Historische Vereniging Alphen (werkgroep genealogie):

Elke 2^e zaterdagmiddag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur in:

De Vergulde Wagen, Van Boetzelaerstraat 48, Alphen aan den Rijn.

Historisch Museum Hazerswoude-Dorp

Elke 4^e zaterdag van de maand zal een werkgroepje aanwezig zijn van 14.00 – 16.00 uur in het Hist. Museum op Dorpsstraat 66, 2391 BK Hazerswoude-Dorp.

Studiegroep Genealogie Westland:

Elke 3^e zaterdag van de maand van 13.30 uur tot 15.30 uur in:

Het Westlands Museum – Middelbroekweg 154 te Honselersdijk.

Regionaal Archief Alkmaar, Bergerweg 1, 1815 AC Alkmaar

Het spreekuur vindt plaats op dinsdag 27 januari, 17 maart en 12 mei. De middagen starten om 13.30 uur met een lezing. Vanaf 15.00 uur is er een spreekuur met gelegenheid om vragen te stellen aan experts van de Nederlandse Genealogische Vereniging en het Regionaal Archief.

Cursusaanbod winter 2026

Cursusaanbod stamboomonderzoek voor beginners

- Volksuniversiteit **Oegstgeest**: Woensdagochtend 21 en 28 januari, 4 en 11 februari. Van 10.00 tot 12.00 uur. Cursusleider Cees Jan van den Hoek. De cursus wordt gegeven in de bibliotheek.
- Volksuniversiteit **Leiderdorp**: Woensdagochtend 28 januari, 4, 11 en 25 februari, 4 en 11 maart. Van 10.00 – 12.00 uur. Cursusleidster Sytske Visscher. De cursus wordt gegeven in de Sterrentuin.
Deze cursus is van de avond naar de ochtend verplaatst!
- Cultuurhuis Planck, **Katwijk**: Ontdek je familiegeschiedenis, deel 1. Donderdagavond 15 januari, 29-1, 12-2 en 26-2. Van 19.00 – 21.00 uur. Cursusleider: Hans Gutlich.

Ontdek je familiegeschiedenis, deel 2

- Volksuniversiteit **Lisse**: Maandagavond 12 januari, 26-1 en 9-2 en 23-2. Van 19.00 - 21.00 uur. Cursusleider Hans Gutlich.
- Cultuurhuis Planck, **Katwijk**: Donderdagavond 12 mrt, 26-3, 9-4 en 23-4. Van 19.00 - 21.00 uur. Cursusleider Hans Gutlich.

De ouders van Jan Michielse van Gulik¹

Door: Michaël Boers

Waarschijnlijk trap ik een open deur in als ik schrijf dat het bij het onderzoeken van een gezin belangrijk is om alle kinderen te vermelden en de gegevens van alle getuigen te noteren. De geboortejaren van de kinderen helpen bij het benaderen van de overlijdensdatum van de ouders. En de getuigen helpen om een beeld te vormen van de sociale omgeving, waarin het gezin zich bevond. Daarnaast kunnen getuigen familieleden zijn geweest waardoor eerdere generaties van de familie van het gezin kunnen worden gereconstrueerd. Maar, in sommige gevallen kunnen de getuigen, die op het eerste gezicht geen familieband hadden met de gezinsleden, toch een doorbraak vormen in het reconstrueren van eerdere generaties van een gezin. Het hierna volgende artikel gaat over zo'n situatie, waar een vruchteloze zoektocht van anderhalf jaar in twee dagen werd afgesloten door het toepassen van de volgende drie regels:

- Noteer **ALLE** kinderen van een gezin
- Noteer **ALLE** doop- en trouw- en begraafgetuigen
- Onderzoek **ALLE** gezinnen van de getuigen

In het door mij hier beschreven geval was het regel drie dat de doorbraak opleverde. En daar had ik aanvankelijk tegen gezondigd.

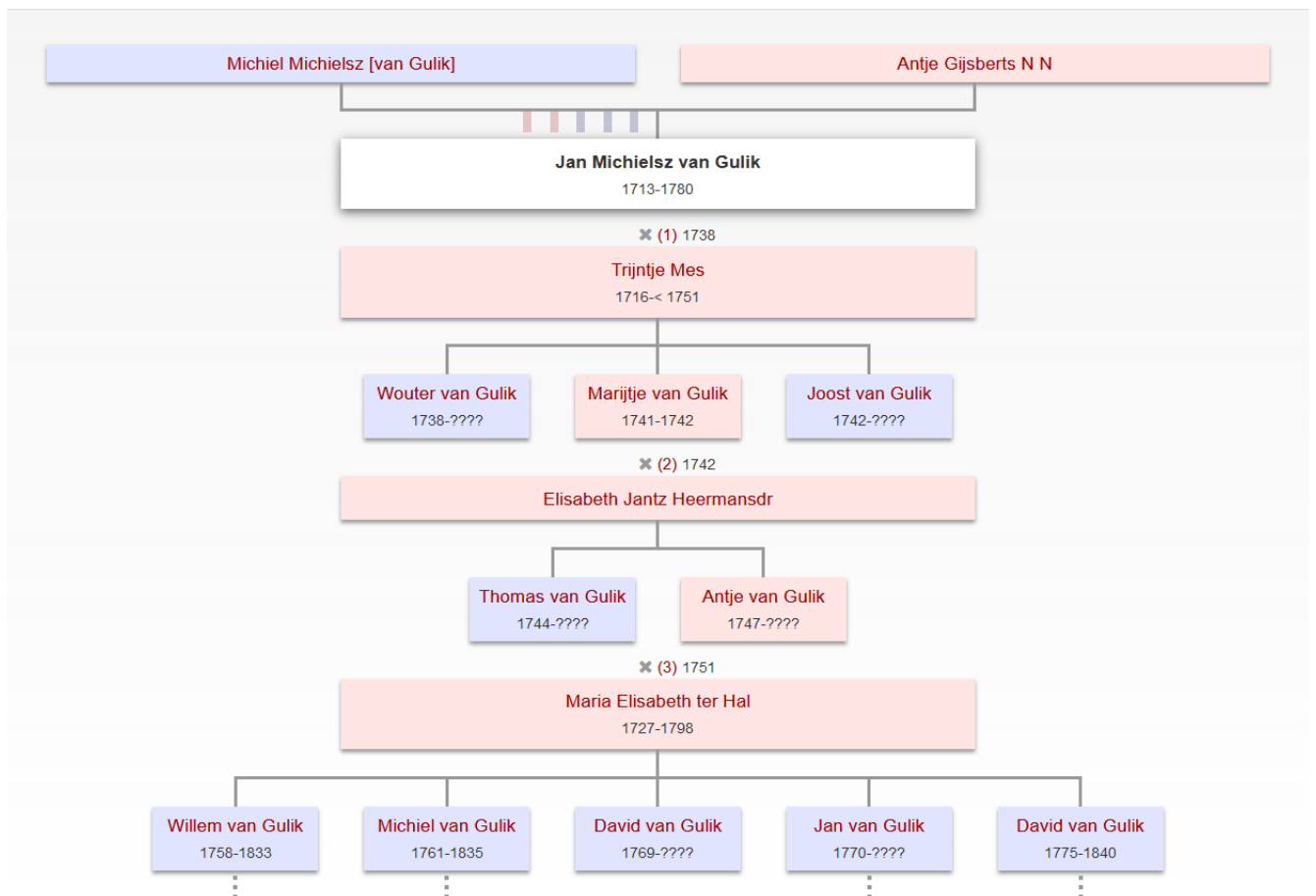
Wat verder niet hielp was mijn zoektocht op internet. Op Geneanet en GenealogieOnline stond een gezin beschreven met een volkomen foutieve constructie van opeenvolgende huwelijken en doopinschrijvingen², maar daar was ik wel mee aan de slag gegaan. Omdat de websites me aanvankelijk vaak nuttige informatie leverden, ben ik meegegaan in deze foutieve reconstructie en heb ik veel tijd verspild aan het reconstrueren van de gehele familie van Joannes (Hannes) van Gulik, die op de websites gelijkgesteld wordt met **Jan Michielse van Gulik** en diens echtgenoten **Trijntje Mes** en **Elisabeth Jansz. Heermansdr.** En de reconstructie van twee gezinnen van een **Michiel Michielsz.** met een **Annetje Gijsberts**, waarvan één gezin een zoon **Jan Michiels Michielsz.** had, die ook gelijkgesteld werd aan Jan Michielse van Gulik.

Maar in werkelijkheid betreft het drie verschillende personen.

1 Dit artikel is gebaseerd op een presentatie op 25-10-2024 gehouden voor de online discussiegroep De Intervisie Groep (DIG), waarin onderling 'vastlopers', of 'brick walls' worden besproken.

2 <https://gw.geneanet.org/jkal?lang=en&pz=johannes+pieter&nz=kal&ocz=24&p=michiel+michiels&n=van+gulik> (gecontroleerd 15 maart 2023) door Jan Kal en <https://www.genealogieonline.nl/stamboom-sanders-ruifrok/17425.php> (gecontroleerd 16 maart 2023) door E. Sanders.

De eigenaars van de webpublicaties lijken zich te hebben blindgestaard op het voorkomen van dezelfde, of bijna dezelfde namen in digitale indexen, zonder zich te realiseren dat er meerdere personen met dezelfde namen op hetzelfde moment voorkwamen in Haarlem. En ze hebben helaas zonder argumentatie enkele namen met elkaar verbonden. Het voorkomen van dezelfde namen in Haarlem blijkt namelijk NIET uit deze digitale indexen, maar wel als je de index op de DTB Haarlem³ controleert.

De afstamming van Jan Michielse van Gulik met slechts vijf kinderen en zonder getuigen, publicatie op internet.

Aanpak van het onderzoek

Jan Michielse van Gulik trouwt als weduwnaar voor de Schepenen van Haarlem op 15 augustus 1751 met Marijtje ter Hal, jongedochter. Zij trouwen in de R. K. Statie Sint Dominicus (De Drie Klaveren) op 25 augustus van dat jaar. Maar hoe ik ook zocht, ik vond geen eerder huwelijk van ene Jan van Gulik in Haarlem. En het patroniem Michielse komt veelvuldig voor in Haarlem, waardoor het identificeren van een juiste Jan Michielse bijzonder lastig is.

³ <https://www.familysearch.org/search/catalog/291209?availability=Family%20History%20Library> (gecontroleerd 2 oktober 2024).

Jan en Marijtje kregen dertien kinderen: Anna, Elisabeth, Agatha, Joannes, Willem, Maria, Michiel, Maria, Agatha, Alida, David, Joannes en David. Deze werden allemaal RK in Haarlem gedoopt.

Doopgetuigen die hier van belang zijn: **David Michielze**, geb. voor 1738, **Gerrit Michielze**, geb. voor 1739 en **Aaltje Michielze**, geb. voor 1742 (leeftijden op basis van een minimum leeftijd van 14 jaar om op te treden als doopgetuige. Ze kunnen dus veel ouder zijn, maar niet jonger). Zij zouden mogelijk broers en zuster van Jan Michielse van Gulik kunnen zijn geweest.

Jan Michielse van Gulik werd op 27 augustus 1780 op een leeftijd van 67 jaar begraven. Hij zou dus circa 1713 geboren moeten zijn en, uitgaande van een leeftijd van 25 jaar bij zijn eerste huwelijk, zou dat in 1738 hebben moeten plaatsvinden, met een marge van vijf jaar eerder of later.

Ik kon Jan Michielze echter niet terugvinden in de eigentijdse indexen op de Weeskamer van Haarlem⁴: Deze zijn nogal onoverzichtelijk en ik kan hem gemist hebben, maar het is waarschijnlijker dat er geen kinderen uit zijn eerste huwelijk leefden ten tijde van zijn tweede huwelijk.

Aangezien ik de familie Terhal of ter Hal al helemaal had uitgezocht, kon ik gemakkelijk herkennen dat de kinderen Elisabeth, Agatha en Willem vernoemd werden naar familieleden van moeders kant. Dochter Alida zou kunnen zijn vernoemd naar leden van beide families, hoewel Alida Terhal een ver familielid was, dus niet een waarschijnlijke kandidaat voor een vernoeming. Blijven over de kinderen Anna, Joannes, Maria, Michiel, Alida en David, die naar een Van Gulik vernoemd zouden kunnen zijn geweest.

David is het laatste vernoemde kind en David van Gulik is doopgetuige, daarom is David als vaders naam niet waarschijnlijk. Alida Michielse (van Gulik) is doopgetuige, daarom is Alida als moeders naam ook niet waarschijnlijk.

Ik moest dus waarschijnlijk op zoek naar een gezin met de volgende mogelijke samenstelling:

Jan N.N. * Anna N.N. of Jan N.N. * Maria N.N. of Michiel N.N. * Anna N.N. of Michiel N.N. * Maria N.N.			
Jan	Jan	Jan	Jan
Gerrit	Gerrit	Gerrit	Gerrit
David	David	David	David
Alida	Alida	Alida	Alida

Onderzoek naar de getuigen zonder duidelijke familiebanden

De volgende getuigen zonder duidelijke familiebanden die bij de diverse dopen optreden:

4 NHA: Toegang 3441; Inv. Nr. 87 en 88; Weeskamer Haarlem; Alfabetische registers op voornaam van personen van wie testamenten vertoond zijn, 1717-1761

Hendrick Scheffer, Martinus Knape, Marijtje la Hau, Pieter Claazen, Lijsbeth Hikke, Daniel Faber, Maria Vorstenbos, Aaltje Hart, Hendrik Maas en Lijsbet Damen.

Hendrick Scheffer(s) bleek voor de Schepenen in Haarlem op 26 oktober 1749 te trouwen met **Aeltje Michielse**. Bij hun vijf kinderen traden op als doopgetuigen: **Jan Michielz. van Gulik** en **Marijtjen Lahoo, Martinus Knape, Marijtje Hikke** en Alida Poelen.

Martinus Knape bleek voor de Schepenen in Haarlem op 1 december 1754 te trouwen met **Marijtje Hikke**. Bij hun vijf kinderen traden op als doopgetuige: **Maria Lahoo, Pieter Klaasse en Elisabeth Hicke**.

De achternaam Hicke / Hikke kwam diverse keren voor en ik besloot te kijken of ik hiermee een verband kon vinden en dat leverde de definitieve doorbraak:

Hermanus Jansz. Hikke, geb. ca. 1704, zn. van Jan Harmense,
tr. Schepenen Haarlem 21 aug. 1729

Marijtje Claasz. la Hauts, geb. ca. 1704. Notities bij Marijtje: achternaam ook: la Hoo en Lahoo. Getuige bij:

22-06-1752 doop Anna Scheffers (geb. 1752)

02-09-1755 doop Maria Knaepe (geb. 1755) [grootmoeders moederszijde]

26-06-1757 doop **Joannes (Jan) van Gulik (1757-1834)**

Uit dit huwelijk:

1. Anna Hikke, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 12 aug. 1730
(get. Jan Harmense Hikke en **Annetje Jans van Duijst**).

2. Marijtje Hikke, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 26 maart 1732
(get. **Michiel Davidse en Hillegont Hikke**),

tr. Schepenen Haarlem 1 dec. 1754 (R.K. Statie St Franciscus 't Nauwe Damsteegje', Haarlem otr. 1 nov.) **Martinus Knaepe**, geb. Weert ca. 1729.

Marijtje was getuige bij:

11-12-1751 doop **Anna David Michielse** (geb. 1751)

08-01-1756 doop Marijtje Scheffer (geb. 1756)

Martinus was getuige bij:

08-01-1756 doop Marijtje Scheffer (geb. 1756)

26-06-1757 doop **Joannes (Jan) van Gulik (1757-1834)**

3. **Elizabeth Hicke**, ged. R.K. Statie St Bavo, Haarlem 30 sept. 1734 (get. Leijsbeth Harmense Hicke en Albertus Verhaage), begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 17 febr. 1780,

tr. 1^e Schepenen Haarlem (kerkelijk R.K. Statie St Franciscus 't Nauwe

Damsteegje', Haarlem) 6 juni 1756 **Pieter Klaasse**, geb. ca. 1731, zn. van Claas N. N.;

tr. 2^e Schepenen Haarlem (kerkelijk R.K. Statie St Franciscus 't Nauwe Damsteegje', Haarlem) 19 febr. 1775 Johannes Strook, ged. R.K. Statie St Franciscus 'De Vier Heemskinderen', Haarlem 29 okt. 1738 (get. Stijntje Pitors en Caspar Somers), † Haarlem 28 sept. 1809, begr. Zuider begraafplaats, Haarlem 3 okt. 1809, zn. van Bernardus en Aeltje Abbing en wedr. van Marijtje Hamers; hij hertr. Haarlem 14 mei 1780 Marijtje Schreijers en tr. 4^e Schepenen Haarlem 12 jan. 1783 Joanna Pieters van Vennekedonk.

Elizabeth was getuige bij:

03-11-1756 doop Elisabeth Knappe (geb. 1756) [tante moederszijde]

31-10-1760 doop **Maria van Gulik** (1760-vóór 1764)

Pieter was getuige bij:

03-11-1756 doop Elisabeth Knappe (geb. 1756)[aangetrouwde oom van moederszijde]

31-10-1760 doop **Maria van Gulik** (1760-vóór 1764)

4. Anna Hikke, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 20 maart 1736 (get. Marijtje van den Berg en Michiel van der Hooft)
5. Cathrina Hikke, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 25 dec. 1737 (get. Trijntje Harmens Hikke en Frans Kinderman), tr. Schepenen Haarlem (kerkelijk R.K. Statie St Franciscus 't Nauwe Damsteegje', Haarlem) 22 mei 1763 Jacobus Claasz., geb. omstr. 1748, zn. van Claas N. N.
6. Anna Hicken, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 9 dec. 1739 (get. Marijtje van den Berg en Michiel van der Hooft)
7. Duifje Hikke, ged. R.K. Statie St Bavo, Haarlem 20 april 1741 (get. **Michiel Davidse** en Willemijntje Verhaven)
8. Apollonia Hikke, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 12 sept. 1743 (get. **Lijsbeth van Porette** en **Jan Michielze van Gulik**)
9. David Hikke, ged. 12 juni 1745 (get. **David Michielze van Gulik** en **Aeltje Michielze van Gulik**)

Hierna vond ik snel het Schepenuwelijk tussen Jan Michielse, jongeman van Haarlem en Lijsbeth van Porette, weduwe van Haarlem op 24 februari 1743. De Michiel Davidse, die op 26 maart 1732 doopgetuige was van Marijtje Hikke, bleek de vader te zijn geweest van Jan Michielse van Gulik. Nu was ook zijn gezin snel gereconstrueerd:

Michiel Davidse, geb. Nijmegen, † na 26 maart 1732,
tr. Schepenen Haarlem 8 nov. 1711

Annetje Jans van Duijst, geb. Haarlem, † na 12 aug. 1730, dr. van Jan Duijst en wed. van N.N.

Uit dit huwelijk:

1. **David** Michielze van Gulik, ged. R.K. Statie St Bernardus 'De Maegden van den Hoek', Haarlem 23 okt. 1712 (get. Jan Davids en Geertruijd Jans), begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 25 jan. 1778, tr. 1e Schepenen Haarlem 2 aug. 1750 Grietje Wessels, geb. Zwolle ca. 1720, begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 18 febr. 1753, wed. van Balthus van Genneber; tr. 2e Schepenen Haarlem 24 febr. 1754 Lijsbet Damen, geb. Roermond ca. 1722, vermeld: Opgenomen in het Sint Elisabeth Gasthuis te Haarlem, leidend aan tuberculose en daar overleden. 28 juli 1761, † St Elisabeth Gasthuis, Haarlem 20 jan. 1762, begr. Sint Elisabeth Gasthuis kerkhof, Haarlem 24 jan. 1762, wed. van N.N.
2. **Jan Michielze van Gulik**, ged. R.K. Statie St Bernardus 'De Maegden van den Hoek', Haarlem **1 juni 1714** (get. Aeltie Davids en Jan Klampers), begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 27 aug. 1780, tr. 1e Schepenen Haarlem **24 febr. 1743** Lijsbeth van Porette, geb. Haarlem, † vóór 15 aug. 1751, wed. van N.N.; tr. 2e Schepenen Haarlem (kerkelijk R.K. Statie St Dominicus 'De Drie Klaveren' Haarlem) 15 aug. 1751 Maria Elizabeth ter Hal, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 7 dec. 1727 (get. Lijsbeth Luijtmans), begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 5 febr. 1798, dr. van Johannes Henricus Terhalle en Lamberta Luijtmans.
3. Aleijdis Michiel Davidts, ged. R.K. Statie St Bavo, Haarlem 16 nov. 1716 (get. Marij Davidts en Japick Vervoort).
4. **Gerardus** Michielze, ged. R.K. Statie St Bavo, Haarlem 1 april 1718 (get. Leijsbeth Brants en Jan Stevens), † na 1 jan. 1753.
5. Michael Michiel Davidts, ged. R.K. Statie St Bavo, Haarlem 14 jan. 1720 (get. Jan Davids en Sara Davidts).
6. Margarita Michiel Davitse, ged. R.K. Statie Sint Bavo, Haarlem 10 aug. 1723 (get. Japick Vervoort en Leijsbeth Brants).
7. **Aeltje** Michielze van Gulik, ged. R.K. Statie St Jozef 'Het Bagijnhof', Haarlem 3 april 1725 (get. Marij Davidts en Jan Stevens), begr. Noorder begraafplaats, Haarlem 3 sept. 1786, tr. Haarlem 26 okt. 1749 Hendrick Scheffer, geb. Haarlem, † vóór 31 aug. 1786.

Conclusies

Ik begon met de aannames dat Jan Michielse van Gulik circa 1713 geboren zou moeten zijn en in 1738 ± 5 jaar voor het eerst getrouwd was. Hij bleek te zijn gedoopt op 1 juni 1714 en getrouwd op 24 februari 1743. Dus, de aannames klopten heel redelijk.

Verder zouden zijn ouders Jan of Michiel en Anna of Maria en zijn broers en zuster Gerrit, David en Alida moeten heten. En inderdaad zijn ouders heetten Michiel Davidse en Annetje Jans van Duijst. En Jan had inderdaad broers David, ged. 23 oktober 1712 en Gerardus, ged. 1 april 1718 en een zus Aeltje, ged. 3 april 1725.

Niet alleen werden alle dopen en huwelijken uitgevoerd in de Rooms Katholieke kerk, maar ook de getuigen bleken een hecht verband te hebben met deze familie Van Gulik, waardoor het geheel veel geloofwaardiger is. Bij de constructie op het internet hebben we te maken met een RK gedoopte vader, die eerst tweemaal Nederlands Hervormd trouwt en de kinderen uit deze huwelijken Nederlands Hervormd laat dopen. Vervolgens RK trouwt en de kinderen uit dat derde huwelijk RK laat dopen.

Slotwoord

Het is geenszins mijn bedoeling om op het Internet gepubliceerde stambomen af te serveren. Ik maak er zelf regelmatig en dankbaar gebruik van en publiceer zelf ook weer mijn resultaten op het Internet. Overigens wel met uitgebreide bronvermeldingen. Het publiceren op Internet zonder bronvermeldingen zou verboden moeten worden. Maar, ik wil slechts adviseren om altijd trouw te blijven aan de genealogisch grondregels die je behoeden tegen ontsporing.

Foto: Ab Stikkelorum

NGV-evenement 2025; vooraf

Deze foto toont het beeld van de avond vóór het evenement van 27 september 2025.

Alle kramen staan startklaar en zijn zo voorbereid dat elke kraamhouder eenvoudig zijn of haar plek en informatie kan vinden.

De Hooglandse kerk is nog leeg en dat was de volgende dag heel anders met zo'n 600 bezoekers.

NGV-Evenement familiegeschiedenis 27 september 2025

Foto's: Sabine van Gameren, Tinie van der Tang, Peter Breedijk.

Verslag lezing
‘Vastlopers en droogkokers.
Uitzichtloze genealogische herkomst-problemen’

Door: Sytske Visscher

11 oktober 2025

Harmen Snel, oud-medewerker van het Stadsarchief Amsterdam, was op zaterdagmiddag 11 oktober 2025 onze gast in Oegstgeest om vragen te beantwoorden over schijnbaar onoplosbare genealogische raadsels.

Om dergelijke problemen te ontrafelen is het vooral zaak om mogelijke oplossingen op een rijtje te zetten om die vervolgens één voor één weg te strepen.

Een ‘foute’ inschrijving in een bevolkingsregister kan al voor veel problemen zorgen. Het onderzoeksperspectief verruimen naar de naaste familie kan dan al zorgen voor een verrassend begin van een oplossing van het ‘probleem’.

Bij het ontbreken van dtb-registers zal gezocht moeten worden naar ‘secundaire’ bronnen als notariële en rechterlijke archieven en volkstellingen. Dergelijk materiaal is inmiddels vaak digitaal beschikbaar via de websites van de archiefdiensten. Ontbreekt een index dan komt de onderzoeker er dan helaas niet onderuit om een bestand akte voor akte door te nemen. Iedere vermelding van een naam of een combinatie van namen kan voor een nieuw perspectief zorgen. In de periode vóór 1811 gebeurde het nogal eens, dat mensen ‘plotseling’ een andere naam gingen gebruiken. Onderzoek op de naam van een partner of familieleden als getuigen bij een huwelijk of dopen kan ook voor een doorbraak zorgen.

Het vinden van een overlijden en/of begraven vóór 1811 blijft altijd lastig door slechte of ontbrekende registratie. Voor de Amsterdamse dtb-registers geldt dat ze met behulp van wildcards eenvoudig te doorzoeken zijn. Leefden mensen in de periode rond 1800, dan is het aan te raden om ook de registers van de burgerlijke stand en/of de bijlagen bij de huwelijksakten van kinderen in het onderzoek te betrekken.

Stuit de onderzoeker op een uit het buitenland afkomstige voorouder, dan moet rekening gehouden worden met verbastering of vernederlandsing van familie- en plaatsnamen. Als plaats van herkomst kan een grote plaats in de buurt van de eigenlijke geboorteplaats zijn opgegeven. Ook moet men bedacht zijn op andere gewoonten van naamgeving in het land van herkomst: gebruik van familienamen of patroniemen? Zoeken in de bredere regio van een vermeende plaats van herkomst kan uitkomst bieden wanneer de gezochte voorouders deel uitmaakten van een netwerk van handelslieden. Ook hierbij is het aan te bevelen om namen uit dat netwerk in het onderzoek te betrekken (getuigen bij doop en/of huwelijk).

Voordat onderzoek in het buitenland gestart wordt, is het aan te raden om na te gaan wat er al op het internet beschikbaar is bij archiefdiensten en genealogische verenigingen. Ieder land heeft zijn eigen organisatievorm en openbaarheidsregels ten aanzien van de beschikbaarheid en het gebruik van bronnen.

Kortom: schijnbaar onoplosbare raadsels zijn met wat out-of-the-box denken en doorzoeken vaak nog wel op te lossen. Succes!

NGV-cadeaubon: geef een jaarlidmaatschap cadeau

Onze voorzitter kreeg, jaren geleden, van zijn vader een lidmaatschap cadeau voor zijn 18e verjaardag. Hij werd daar indertijd erg mee verrast en heeft er al zijn leven lang plezier van. Dit plezier deelt hij nu al een poosje met ons via zijn voorzitterschap.

In overleg met het hoofdbestuur is een speciale NGV-cadeaubon gemaakt met daarnaast interessante informatie over de NGV. Wellicht iets om zelf ook aan een (klein)kind, familielid of vriend(in) te geven? Laat het weten. Neem daarvoor via e-mail contact op met onze landelijke secretaresse Gerrie Overweel via secretaris@ngv.nl.

Pieterrella Wassenaar, een kind geboren in een hooybarg

Door Lizette Wassenaar

De geboorte van het kerstkind in een stal, doet mij ieder jaar weer denken aan de geboorte in een “hooybarg” van een meisje in mijn familie in het jaar 1821, waarvan ik maar niet kan achterhalen wat er van haar is geworden. Haar geboorteakte is op zichzelf al een verhaal apart en haar ouders zijn in eerste instantie lastig traceerbaar door een leugentje hier en daar, een persoonsverwisseling en veel onjuiste vermeldingen in de bevolkingsregistraties.

De geboortakte van Pieterrella

Op 2 april 1821 's-morgens om 09.00 uur spoedt de waarnemend functionaris van de burgerlijke stand van de gemeente Ter Aar, de heer **C.G. Born** zich, samen met de plaatselijke veldwachter **Cornelis Hoogeveen** en als tweede getuige **Cornelis Heemskerk**, metselaar, naar de woning van wijlen **Cornelis van der Tang**, in wijk B (Langeraar) op nummer 106. Zij zijn gealarmeerd door de vroedvrouw **Adriana Kales** (Kalis), die diezelfde morgen om 07.00 uur geroepen was om daar te komen. Bij aankomst had zij een voor haar vreemd vrouwspersoon gevonden in de “hooybarg”, die net verlost was van een baby en die ze vervolgens de nodige hulp had verleend.

Bij de vrouw aangekomen worden haar de nodige vragen gesteld. Ze verklaart **Mietje Scheers** te heten, 36 jaar oud te zijn en geboren in Leimuiden, als dochter van **Lambertus Scheers** en **Jannetje van der Vegt**, die allebei zijn overleden. Verder zegt Mietje dat zij zeven jaar geleden in Lisse is getrouwd met **Ary Wassenaar**, zoon van **Hendrik Wassenaar** en **Marrigje van Tol**, die ook allebei al zijn overleden. Sinds die tijd hebben zij overal rondgezworven zonder vaste woon- of verblijfplaats. Ary was in de vroege ochtendstond vertrokken om naar een aangenomen werk bij **Cornelis Breveld** onder Oudshoorn te gaan. Tot slot verklaart Mietje dat zij tot het Hervormd Kerkgenootschap behoort. De naam die zij haar dochter wil geven is **Pieterrella**.

Met behulp van deze informatie wordt de geboorteakte van Pieterrella Wassenaar opgemaakt, die vervolgens door de vroedvrouw en de drie genoemde heren wordt ondertekend.

In mijn zoektocht naar wat er van dit kind in de hooiberg geworden is, blijkt al snel dat Mietje het met de waarheid niet zo heel nauw heeft genomen. Mogelijk wist zij alle gevraagde gegevens niet allemaal correct op te noemen, dat is haar vergeven in de barre omstandigheden waaronder zij heeft moeten bevallen. Maar dat ze in werkelijkheid niet was getrouwd met haar Ary wist zij op dat moment natuurlijk heel goed. Een trouwerij in Lisse of elders rond 1814 is dan ook niet terug te vinden. Ary zou dan ook pas 17 jaar zijn geweest. Zij zijn

uiteindelijk wel getrouwd, maar pas op 16 juni 1822 in Nieuwer-Amstel, ruim een jaar na de geboorte van Pieterella.

De huwelijksakte van Ary Wassenaar en Anna Maria Scheers

Volgens de gegevens uit hun huwelijksakte, met bijlagen, is bruidegom Ary Wassenaar geboren en RK gedoopt in Lisse op 15 juni 1797, als zoon van Pieter Hendrikse Wassenaar, overleden Lisse 23 december 1812, en Maartje Pieterse van Tol, wonende te Haarlem. Zij is bij het huwelijk tegenwoordig en daarin contenterende. Ary is werkman, 24 jaar oud (feitelijk net 1 dag 25 jaar) en wonende wijk 9 in Nieuwer-Amstel. Door een lage loting hoefde hij niet op te komen voor de dienstplicht.

De bruid is Anna Maria Scheers, gereformeerd gedoopt te Leimuiden op 3 juli 1780, als dochter van Lammert Scheers en Jannetje van der Vegt, beiden overleden. Anna Maria is werkster, 41 jaar oud en eveneens wonende in wijk 9. Onder de vier getuigen zijn twee broers van de bruid Gerrit en Jan Gerrit Scheers. Alle getuigen verklaren onder ede er kennis van te dragen dat de ouders en de grootouders van de bruid zijn overleden. De getuigen wonen allemaal op de Overtoomsche weg in Nieuwer-Amstel en alleen Jan Gerrit Scheers kan de akte mede ondertekenen, aangezien alle anderen verklaren niet te kunnen schrijven. Bij de huwelijksbijlagen zit een notitie, waarin staat vermeld dat van de bruid met geen mogelijkheid de doodsakten van haar ouders geproduceerd kunnen worden, omdat zij niet weet waar haar ouders overleden zijn. Verder dat er geen trouw in de kerk is en er niet is betaald.

De ouders van Ary en Anna Maria

In de huwelijksbijlagen bij het huwelijk van broer Jan Gerrit Scheers in de gemeente Nieuwkoop en Noorden op 2 maart 1814 zit een verklaring van bekendheid, dat de ouders Lambertus Scheers en Jannetje van der Vegt meer dan 25 jaar geleden (dus voor 1789) binnen Amsterdam zijn gestorven en begraven. Er staat bij dat ze het vele malen hebben horen verhalen dat zij overleden zijn, dus de informatie is niet bepaald uit de eerste hand.

In het archief van Amsterdam staat op 4 augustus 1786 de begrafenis bij de Wester Kerk/Kerkhof vermeld van Jannetje van der Vegt, huisvrouw van Lambertus Scheers, wonende op de Elands Gragt, nalatende 5 onmondige kinderen. Enkele dagen later op 8 augustus gevolgd door een begraafinschrijving van een zoon van Lambertus Scheers, genaamd Hendrik wonende op de Elands Gragt. Een vermelding van het overlijden van vader Lambertus voor 1789 is echter niet terug te vinden. Wel is op 19 mei 1801 de begrafenis genoteerd van een Lambertus Scheer (zonder s) op het Karthuizer Kerkhof, gewoond hebbende op de Goudblomgracht. Dit zou hem kunnen zijn, maar dat valt zonder nader onderzoek niet met zekerheid te zeggen.

Mietje zal haar moeder in ieder geval niet of nauwelijks hebben gekend. Zij was bijna 5 jaar oud toen haar moeder overleed.

Maar de moeder van de bruidegom leefde dus nog wel bij de geboorte van Pieterella, zij is bij het huwelijk van haar zoon aanwezig en pas op 2 maart 1833 in Haarlem overleden. De voornaam van de vader van Ary is Pieter in plaats van Hendrik. Hij zal abusievelijk bij zijn patroniem zijn genoemd door Mietje of het is niet juist genoteerd. Het lijkt er immers op dat het kind naar haar grootvader van vaderszijde is vernoemd. Met haar eigen leeftijd van 36 jaar heeft Mietje bij de geboorte van haar dochter wat gesmokkeld, al is 41 bij het huwelijk ook niet juist. Bij het verkrijgen van de doopgegevens voor het huwelijk lijkt sprake te zijn geweest van een persoonsverwisseling met een ouder zusje. Binnen het gezin Scheers-van der Vegt zijn twee dochters met de naam Anna Maria geboren, waarvan de eerste inderdaad in 1780. Maar op 12 september 1780 heeft vader Lambert Scheers het lijk van zijn overleden kind aangegeven, genaamd Anna Maria, zo blijkt uit het gaarderregister van Leimuiden. Vervolgens wordt in Leimuiden op 12 augustus 1781 opnieuw een dochter Anna Maria gedoopt. Dit moet wel onze Mietje zijn, bij de geboorte van Pieterella dus 39 en bij haar huwelijk dan 40 jaar oud.

De kinderen van Ary en Maria

Bij het huwelijk van Ary en Anna Maria is geen sprake van het erkennen, echten en/of wettigen van hun in 1821 geboren dochter Pieterella. Vinden zij dat niet nodig, het kind staat immers al onder de achternaam van haar vader geregistreerd en dan zal uitkomen dat er wat leugentjes om bestwil zijn verteld bij haar geboorte? Of is het kind elders ondergebracht, dan wel al eerder overleden? Ik vermoed het laatste, gezien het verloop van alle volgende zwangerschappen van Mietje, maar een overlijdensakte van Pieterella heb ik tot nu toe niet kunnen vinden. Als dat overlijden door de ouders al is aangegeven....

Ten tijde van haar huwelijk is Mietje wel weer zwanger. Op 25 september 1822 wordt in Sloten zoontje Gerhardus geboren, maar dit kind overlijdt al binnen 3 weken, wonende aan den Overtoom. Er volgen nog twee zwangerschappen, maar ook het derde kind, dochter Maartje (1823) sterft al na 1 dag en het laatste kind, een zoontje, wordt in 1826 doodgeboren. Het echtpaar woont bij de geboorte van de laatste twee kinderen (weer) in Nieuwer-Amstel. Bij deze drie kinderen staat de voornaam van de moeder als Maria genoteerd.

Door het “zwervend bestaan” is het niet uitgesloten dat er in de zeven jaar van samenzijn van het stel voorafgaand aan de geboorte van Pieterella (als die opgave al klopt) al eerder ergens een kind is geboren. Zelfs is de vraag of dat dan wel of niet is aangegeven bij de burgerlijke stand. Ik heb de indruk dat Ary en Mietje voor hun huwelijk wat onder de radar leefden. Misschien waren zij er

samen vandoor gegaan, omdat een relatie tussen een 17-jarige katholieke jongen en een bijna zestien jaar oudere vrouw van gereformeerde huize in die tijd waarschijnlijk niet erg op prijs werd gesteld.

De overlijdensakten van Arie en Maria Johanna

Ary en Mietje vestigen zich uiteindelijk in de gemeente Nieuwkoop. Tenminste, daar overlijdt op 14 februari 1857 een Arie Wassenaar, arbeider, 66 jaar, geboren te Lisse en wonende te Noorden als echtgenoot van Maria Johanna Scheers. De aangevers zijn goede bekenden en weten de namen van de ouders van Arie niet. En op 14 april 1866 overlijdt te Nieuwkoop Maria Johanna Scheers, weduwe van Arie Wassenaar, 76 jaar, geboren te Leimuiden en wonende te Nieuwkoop. Ook dan zijn de aangevers goede bekenden en weten zij de namen van haar ouders niet.

Hoewel de leeftijden helemaal niet kloppen (Ary zou bij overlijden feitelijk 59 jaar moeten zijn en Mietje 84) en de voornamen van Anna Maria in de omgekeerde volgorde als Maria Johanna staan vermeld, denk ik toch dat het om Ary en Mietje gaat. Naar de leeftijden is waarschijnlijk door de aangevers, geen familie zijnde, maar een slag geslagen en/of de ambtenaar heeft die gebaseerd op het bevolkingsregister (zie hierna). De roepnaam Mietje, een afgeleide van Maria zal voor de omkering van haar voornamen hebben gezorgd. Bij geboorte en overlijden van de andere drie kinderen wordt zij ook vermeld als (enkel) Maria. Tot nu toe heb ik ook geen andere overlijdensakten kunnen vinden met een soortgelijke namencombinatie. Wel heb ik naar aanleiding van deze overlijdensakten nog wat nader onderzoek verricht in de bevolkingsregistratie van de gemeente Nieuwkoop.

Vermeldingen in het bevolkingsregister

*In het register van Nieuwkoop over de periode 1834-1841 staat ingeschreven in wijk 8, huis nummer 188, Johanna Maria Scheers, zonder verdere aanduiding. Zij is inwonend bij het gezin van **Jan de Keijzer** en **Gerritje Kranenburg**.

*Idem in het register 1845-1849, met in de daarop volgende kolommen vermeld: zonder beroep, RK, weduwe (doorgehaald), daarboven genoteerd gehuwd (doorgehaald), geb. Leimuiden 1 augustus 1789, laatst wonend Nieuwkoop, aankomstdatum 1837.

Vervolgens daaronder bijgeschreven in huisnr. 188: **Arie Wassenaar**, arbeider, RK, gehuwd, geb. Lisse 15 juni 1790, laatst wonend Waverveen, aankomstdatum oktober 1847. Beiden zijn in mei 1848 vertrokken naar wijk 10, huisnr. 250, dan inwonend bij het gezin van **Willem Blijleven** en **Gijsje van den Pijl**, met de volgende vermeldingen:

Arie Wassenaar, arbeider, RK, gehuwd, geb. Lisse 22 juni 1789, komend van wijk 8 in mei 1848.

Johanna Maria Scheers, zonder beroep, RK, gehuwd, geb. Leimuiden 2 augustus 1780, komend van wijk 8 in mei 1848.

*In het register 1850-1859, deel 3, ingeschreven in wijk 10, huisnr. 250 (als enige bewoners): Arie Wassenaar, geb. 1790, Lisse, gehuwd, RK, arbeider, overl. 14 februari 1857 en Maria Johanna Scheers, geb. 1780, Leimuiden, RK, gehuwd, zonder beroep.

*In het register 1860-1869, deel 3, Noorden staat ingeschreven in wijk 10, huisnr. 246 als 2^e bewoner: Johanna Maria Scheers, geb. 3 augustus 1789, Leimuiden, weduwe, RK, zonder beroep, overleden 14 april 1866. Zij is daar inwonend bij de weduwe **Hendrika van der Graaf**, niet verwant.

In de bevolkingsregistratie van Waverveen heb ik geen Ary Wassenaar kunnen vinden. In de aldaar aanwezige inwonersregistratie van 1833 komt hij niet voor en bij de bevolkingsregistratie van 1850 woont hij al in de gemeente Nieuwkoop. Het lijkt er op dat Ary en Mietje een tiental jaren gescheiden van elkaar hebben geleefd en dat Mietje zich bij aankomst in de gemeente Nieuwkoop in eerste instantie als weduwe heeft voorgedaan. Ook heeft zij zo te zien in ieder geval op papier na haar huwelijk het geloof van echtgenoot Ary gevolgd. Hoewel de steeds wisselende geboortedata zelden kloppen in de bevolkingsregistratie, misschien doordat zij hun leeftijdsverschil bij registratie wat hebben willen verkleinen, kan ik uit het geheel van gegevens toch niet anders concluderen dan dat dit echtpaar de ouders moeten zijn geweest van Pieterella.

Gezinsoverzicht van Ary en Mietje

Samenvattend leiden alle onderzoeksresultaten mij dan tot het volgende gezinsoverzicht:

Ary (Arie) Wassenaar, zn. van Pieter Hendrikse Wassenaar en Maria (Maartje) Pieterse van T(h)ol, geb. Lisse op 15 jun 1797, ged. RK Lisse op 15 jun 1797, werkman, dagloner, arbeider, overl. Noorden (gem. Nieuwkoop) op 14 feb. 1857.

tr. Nieuwer-Amstel op 16 jun 1822

met Anna Maria (Mietje/Maria/Johanna Maria/Maria Johanna) Scheers, dr. van Lambert(us) Scheers en Jannetje van der Vegt, geb. Leimuiden, ged. Ger Leimuiden op 12 aug 1781, werkster, overl. Nieuwkoop op 14 apr. 1866.

Uit deze relatie/dit huwelijk:

1. Pieterella, geb. Langeraar (gem. Ter Aar) op 2 apr 1821.
2. Gerhardus, geb. Sloten op 25 sep 1822, overl. Sloten op 14 okt 1822.
3. Maartje, geb. Nieuwer-Amstel op 30 sept. 1823, overl. Nieuwer-Amstel op 1 okt 1823.
4. Doodgeb. zoon, geb. Nieuwer-Amstel op 31 jan 1826.

Mocht iemand aanvullende informatie hebben over dit echtpaar of de overlijdensakte van dochter Pieterella boven water kunnen halen, dan hoor ik dat natuurlijk graag! Geboren in een hooiberg, is haar overlijden voor mij al jaren zoeken naar een speld in een hooiberg. Lizette is bereikbaar via de mail: lizette.wassenaar@gmail.com

Wetenswaardigheden

Familiegeschiedenis en Oral History

Genealogisch onderzoek begint vaak met familie verhalen die bevestigd of juist ontkracht 'moeten' worden. Als start van onderzoek adviseren docenten bij een cursus voor beginners hun cursisten in de regel ook om – aan de hand van een 'vragenlijst Oral History' en eventueel beschikbare foto's of documenten – hun familieleden te gaan 'ondervragen' over hun leven. De ervaring leert dat veel oudere familieleden beginnen met te zeggen, dat ze niks of nog maar heel weinig weten. Stel je ze eenmaal de vragen van het lijstje, dan blijken er toch heel veel eigen herinneringen en familie verhalen boven te komen.

De genoemde vragenlijst kunt u vinden op de afdelingswebsite achter het tabblad '*Publicaties Rijnland en Kennemerland*'. De lijst is overigens slechts een voorbeeld van te stellen vragen. Al naar gelang de familiesituatie borrelen er vast nog veel meer vragen op.

Paleografiecursussen gestopt bij Haags Gemeentearchief

Er worden geen cursussen paleografie meer georganiseerd door het Haags Gemeentearchief onder de vlag van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe. Zij vermelden op hun website dat er tegenwoordig uitstekende software beschikbaar is die in luttele minuten oud-Nederlandse teksten transcribeert met een grote accuraatheid. Zij hebben daarom besloten om met het faciliteren van de cursussen paleografie te stoppen. Meer informatie over de open source software is te vinden bij het Huygens Instituut [Unieke software om historische teksten te transcriberen nu opensource beschikbaar - Huygens Instituut](#)

Website <https://watstaatdaer.nl/>

Deze website is een initiatief van de gezamenlijke provinciale archieven met de pagina's: *Oefenen*, *Forum* en *Uitleg*. Ook deze pagina helpt bij het lezen en begrijpen van oud schrift.

Belasting betalen voor helmgras in Voorhout

In de archieven van de gemeente Voorhout (1642 – 1813) bevinden zich kohieren van het helmgeld uit de jaren 1731 – 1755. Je verwacht het niet, maar wie op oude kaarten van Voorhout kijkt ziet dat er vroeger duinen waren. Een

voorbeeld is een kaart uit het kaartboek van het Heilige Geest-Weeshuis uit Leiden uit 1647. Het planten van helmgras in de Voorhoutse duinen was erg belangrijk om zandverstuivingen tegen te gaan. Voor het planten was geld nodig. Daarom stelde het plaatselijk bestuur kohieren (lijsten) op waarin de inwoners van Voorhout aangeslagen werden om helmgeld te betalen. Niet iedereen betaalde hetzelfde bedrag. Je werd aangeslagen naar vermogen. Emiel van der Hoeven digitaliseerde de kohieren en sorteerde ze op naam voor het ELO.

#VVDW: Duinen in Voorhout (nieuwsbrief 3 juli 2025)

Tentoonstelling en boek in Noord-Hollands archief

In de St Janskerk in Haarlem is momenteel de tentoonstelling: *'Op reis door Noord-Holland. Tentoongesteld'* van 22 november 2025 t/m 27 maart 2026.

De tentoonstelling is gekoppeld aan het door **Myrthe Krom** geschreven boek 'Op reis door Noord-Holland', waarmee je een denkbeeldige reis maakt door de provincie Noord-Holland, aan de hand van de rijke verzameling van het Noord-Hollands Archief. Foto's, verhalen, kaarten en tekeningen nemen je in tien hoofdstukken mee naar grote,

historische gebeurtenissen, maar ook naar de alledaagse en persoonlijke geschiedenis. Thema's zijn onder meer de bloembollenteelt, stedenbouw, buitenplaatsen en de Haarlemmermeer, maar ook de abdij van Egmond, industrie, kunst, badplaatsen en arbeidsmigratie en nieuwkomers. De onderwerpen zijn zowel historisch van aard als hedendaags relevant: waar mogelijk wordt een koppeling gemaakt tussen toen en nu. Zo begint het hoofdstuk over migratie bij de Vlaamse textielarbeiders in de 16de eeuw. In de 17de eeuw kwamen de Franse hugenoten, om geloofsredenen. In de 19de eeuw waren er arbeiders uit Engeland nodig die wisten hoe je een stoommachine moest bedienen, en kwamen er arbeidsmigranten uit Brabant en Limburg op de blekerijen en wasserijen rond Haarlem werken. In de 20ste eeuw zien we de gastarbeiders, en in de 21ste eeuw asielzoekers en wederom arbeidsmigranten. Gratis te zien t/m 27 maart 2026 in de Janskerk

Denk mee over de inrichting publieksruimte ELO

Erfgoed Leiden is aan het restaureren en verduurzamen. Zij willen de publieksruimte op een inspirerende manier inrichten. Doe mee en denk mee over hoe zij geschiedenis, collectie en het erfgoed van Leiden en de regio op de best mogelijke manier kunnen presenteren. Vul de korte enquête in (3–5 minuten) en laat hen weten wat jij graag zou willen zien.

Enquête: denk mee over onze nieuwe publieksruimte

Redactie afdelingsblad-statuut

- ✓ De redactie publiceert graag artikelen van onze leden
- ✓ De redactie houdt zich het recht voor, in overleg met de afzender, artikelen te weigeren, in te korten of aan te passen.
- ✓ De redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen op naam.
- ✓ Publicaties in dit blad mogen worden gekopieerd, mits met bronvermelding.
- ✓ De sluitingsdatum inzenden van kopij voor **nr. 92** is **22 maart 2026**.
- ✓ De kopij, bij voorkeur als bijlage per mail inzenden naar redactie-ryn@ngv.nl

Bestuur van afdeling Rijnland en Kennemerland

Voorzitter / afgevaardigde alg. ledenvergadering:

dhr. A. (Ab) Stikkelorum, Voorschoten. Tel. 071 – 576 4355, e-mail: voorzitter-ryn@ngv.nl

Secretaris / afgevaardigde alg. ledenvergadering:

mw. S.G. (Sytske) Visscher, Leiden. Tel. 071 – 576 6395, e-mail: secretaris-ryn@ngv.nl

Penningmeester / sociale media:

dhr. C.J. (Cees Jan) vd Hoek, Alphen a/d Rijn. Tel. 0172 – 438964 of 06 46 283 687, e-mail: penningmeester-ryn@ngv.nl. Bankrek. Nr. NL73 INGB 0589 6198 02 t.n.v. NGV te Bunnik **en altijd de omschrijving toevoegen:** t.n.v. Afd. Rijnland en Kennemerland.

Bestuurslid / PR en communicatie:

mw. S.G. (Sytske) Visscher, Leiden. Tel. 071 – 576 6395, e-mail: nieuwsredacteur-ryn@ngv.nl

Bestuurslid / eindredactie Rijn- en Kennemerlandse Mare:

mw. A.C. (Ank) Poland, Leiden. Tel. 071 – 514 0016, e-mail: redactie-ryn@ngv.nl

Bestuurslid / met extra aandacht voor Kennemerland:

mw. H. (Henriette) Adema, Santpoort Zuid. E-mail; bestuurslid-ryn@ngv.nl

Redactie mededelingenblad Rijnland en Kennemerland

Mw. A.C. Poland

Mw. M.J. Snels

Redactie Bronnenboeken

Dhr. J. van Egmond

Dhr. M. Roest

Webredactie: mw. S.G. Visscher, dhr. C.J. van den Hoek, mw. A.C. Poland.

Colofon: Dit blad verschijnt vier keer per jaar (2x digitaal, 2x op papier) en is een uitgave van afdeling Rijnland en Kennemerland van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV).

Omslag blad: Detail van de kaart van Francesco Ricciardo 1741. De kleuren op de omslag zijn symbolisch. Blauw is het water van Rijnland en geel de duinen van Kennemerland. Blauw en geel wordt samengevoegd groen; de polders.

Herkomst kaart: <https://www.uu.nl/bijzondere-collecties/collecties/digitale-tentoonstellingen/kaarten-van-holland-en-utrecht> Ontwerp: Anneke Friedhoff.

© 2026 – overname van artikelen en teksten is slechts toegestaan onder nadrukkelijke verwijzing naar dit blad en met vermelding van de auteur.

Homepage van de afdeling: <https://www.ngv-afdelingen.nl/ryn/>

Voor nadere informatie de website van de NGV: www.ngv.nl

Oplage 450 exemplaren, pdf 90 exemplaren.

Drukkerij van der Linden, Leiden

Afzender:

NGV afd. Rijnland en Kennemerland

secre.: Noachstraat 68

2324 LT Leiden

